

Inleiding Stifo@Sandbergboek

Door Mieke Gerritzen en Ingrid van Tol

De Stifo@Sandberg masterclass is een jaarlijks terugkerende workshop die digitale ontwikkelingen volgt, stimuleert en toepast in de wereld van cultuur. De masterclass is een samenwerkingsproject van het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties en het Sandberg Instituut, masteropleiding voor kunst en design verbonden aan de Rietveld Academie.

Methode masterclass

De masterclass bestaat uit teams van gerenommeerde filmmakers, radiomakers, ontwerpers, kunstenaars, interactie-ontwerpers en andere creatievelingen die samen drie maanden werken aan een nieuw (cross)mediaproject. Soms naar aanleiding van een bestaande film of concept en soms als een autonoom project.

De deelnemers krijgen de informatie en inspiratie wekelijks van visionaire denkers, kunstenaars, ontwerpers en mediaspecialisten uit binnen- en buitenland die zijn uitgenodigd om een presentatie te geven. De masterclass is zeven jaar geleden opgezet en heeft zich ontwikkeld tot een populaire workshop waar vele bijzondere nieuwe-mediaproducties zijn ontstaan.

Nieuwe netwerken

Zowel voor ontwerpers als voor filmmakers is de wereld van de nieuwe media geen nieuwe wereld meer. Nu de positie van de publieke omroep verandert, kijken de filmmakers meer om zich heen terwijl de ontwerpers met regelmaat films en animaties publiceren op YouTube.

Er ontstaan nieuwe mogelijkheden voor internationale distributie. Online publiceren en reageren zoals vloggen en bloggen zorgen voor nieuwe vormen van samenwerking en netwerken. Overal ter wereld kun je nu de specialisten vinden die je nodig hebt voor de realisatie van je ideeën. Grenzen vervagen niet alleen tussen de disciplines, maar ook tussen de content en de context, en tussen makers en het publiek.

Organisaties als de publieke omroep veranderen van positie waardoor het belangrijk is dat makers zelf crossmediale platformen ontdekken en ontwerpen. De activiteiten van de documentairemaker, de kunstenaar en de ontwerper verschuiven naar die van een conceptontwikkelaar, moderator of debatleider. De maker zorgt ook zelf voor de publiciteit en bekendheid. Nieuwe netwerken ontstaan voor de presentatie en distributie van verschillende culturele uitingen.

Kwaliteit, experiment en debat

De Nederlandse televisie heeft een tijd achter de ontwikkelingen aangelopen maar is die nu met haar portals, digitale kanalen en services als Uitzending Gemist aan het inlopen. Alhoewel er nog steeds weinig nieuwe verrassende vormen van crossmediaproducties gemaakt worden en er te weinig financiële ruimte is om werkelijk te experimenteren op dit gebied.

Belangrijk voor de Stifo@Sandberg masterclass is dat de initiatieven ontstaan vanuit de inhoud. Of je filmmaker, designer, journalist of kunstenaar bent, het maakt niet uit. Om complexe mediaproducties te produceren heb je mensen met een verschillende achtergrond, ervaring en expertise nodig. De ontwikkeling van nieuwe media zal altijd doorgaan, dus mediamakers zullen een open, nieuwsgierige en flexibele houding ten opzichte van de media moeten aanleren. Echte samenwerkingen tussen de traditionele televisiemakers, ontwerpers, de digitale afdelingen bij de omroep en de culturele netwerken of maatschappelijke netwerken zijn er nog nauwelijks.

Het Stimuleringsfonds en het Sandberg Instituut zien het als hun taak dit soort verbindingen te stimuleren en zolang deze samenwerkingen nog niet vanzelf ontstaan blijft een masterclass als stifo@sandberg onontbeerlijk.